Hukuk Bölümü 2013/1349 E. , 2013/1396 K.

- **M.SULAMA BIRLIĞI KOOPERATIFI'NIN, BAŞKANLIK SEÇIMINE ILIŞKIN 18.09.2012 TARIHLI KARARININ 6172 SAYILI KANUN'A AYKIRI OLDUĞU GEREKÇESI ILE IPTALI ISTEMINE ILIŞKIN DAVANIN, ADLİ YARGI YERİNDE ÇÖZÜMLENMESI GEREKTİĞI**

  - UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNİN KURULUŞ VE İŞLEYİŞİ HAKKINDA KANUN (2247) Madde 10

"İçtihat Metni"

Davacı : Z.T.

Davalı : M.Sulama Birliği Başkanlığı

Vekili : Av. M.İ.

O L A Y : Davacı dava dilekçesinde özetle; kendisinin M.Sulama Birliği Kooperatifi üyesi olduğunu; 18.09.2012 günü yapılan M.Sulama Birliği Meclis Toplantısı'nda alınan başkanlık seçimine ilişkin kararın, seçimin 6172 sayılı Sulama Birlikleri Kanunu'nda öngörülen usule uygun şekilde yapılmaması nedeni ile hukuka aykırı olduğunu; konu ile ilgili olarak Adana Valiliği'ne yapılan başvurunun uygun görülmediğini belirterek; 18.09.2012 günü yapılan seçimin hukuka aykırı olduğundan iptaline verilmesi istemi ile idari yargı yerinde dava açmıştır.

Davalı M.Sulama Birliği Başkanlığı vekili süresi içerisinde verdiği cevap dilekçesinde özetle; görev itirazında bulunmuştur.

Adana 2.İdare Mahkemesi ; 14.03.2013 gün ve 2012/1646 Esas sayılı kararı ile görev itirazının reddine karar vermiştir.

Davalı M.Sulama Birliği Başkanlığı vekilinin adli yargı yararına olumlu görev uyuşmazlığı çıkartılması yolunda süresi içinde verdiği dilekçesi üzerine dava dosyasının onaylı bir örneği Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderilmiştir.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı; 6172 sayılı Sulama Birlikleri Kanunu'nun 1. Maddesinde "Bu Kanunun amacı; ülkenin su varlık ve kaynaklarının rasyonel kullanımı maksadıyla umumi sulardan faydalanmak üzere Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından inşa edilmiş veya halen inşa edilmekte olan ya da inşa edilmesi planlanan sulama tesislerini gayelerine uygun şekilde kullanmak, işletmek, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün onayını almak suretiyle işlettirmek, bu tesislerin bakım, onarım ve yönetim sorumluluğunu yürütmek, tesisi geliştirmeye yönelik yeni projeler yapmak, yaptırmak veya tesisi yenilemekle görevli sulama birliklerinin kuruluşu, organlar ile görev ve Yetki lerini düzenlemektir./ Sulama birlikleri kamu tüzel kişiliğine sahip olup, bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde özel hukuk hükümlerine tabidir. " şeklindeki düzenleme ile birliğin kamu tüzel kişisi olduğunu belirttiğini; 4. Maddesinin 1. Fıkrasındaki "Birlik; tek yerleşim biriminden oluşan birlikler hariç olmak üzere, görev alanı içinde bulunan her yerleşim biriminden; üçüncü dereceye kadar hısım olmayan ve her yerleşim biriminden en az birer kişi ve toplamda beş kişiden az olmamak üzere su kullanıcılarının imzaladığı birlik ana statüsünün, DSİ'nin de görüşü alınmak suretiyle Bakanlıkça onaylanması sonucu tüzel kişilik kazanır. " şeklindeki düzenleme ile de tüzel kişiliğin Bakanlık onayı ile kurulacağını belirlediğini; yine adı geçen yasanın 9. Maddesinin 1. Fıkrasında, Birlik Başkanının seçilme usulünün, 6. Maddesinde, seçim ve üyelik şartlarının ve seçimleri denetim görevinin İlçe Seçim Kurullarına ait olduğunun açıkça düzenlendiğini; 6172 sayılı Kanun'un 6. Maddesinin 14. Fıkrasındaki; "Birlik üyeleri, birlik meclisi kararının kanun, birlik ana statüsü ve sunulan hizmetin gereklerine aykırı olduğu iddiasıyla, toplantıyı takip eden otuz gün içinde birlik merkezinin bulunduğu yerdeki mahkemeye başvurabilir. " şeklindeki düzenleme ile meclis kararlarına karşı genel mahkemelerde dava açma hakkının tanındığını, 18.09.2012 günü yapılan toplantıda alınan başkanlık seçimine ilişkin kararın da bir meclis kararı olduğunu ve bu nedenle davanın adli yargı yerinde görülmesinin gerektiği belirtilerek; 2247 sayılı Yasa'nın 10'uncu maddesi uyarınca, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına ve dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Mustafa AYSAL, Eyüp Sabri BAYDAR, Sıddık YILDIZ, Nurdane TOPUZ, Sedat ÇELENLİOĞLU ve Ayhan AKARSU'nun katılımlarıyla yapılan 30.9.2013 günlü toplantısında;

I-İLK İNCELEME: Başvuru yazısı ve dava dosyası örneği üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, davalı M.Sulama Birliği Başkanlığı vekilinin anılan Yasanın 10/2 maddesinde öngörülen yönteme uygun olarak yaptığı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde başvuruda bulunması üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nca, davalı M.Sulama Birliği Başkanlığı bakımından 10.maddede öngörülen biçimde, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarıldığı anlaşılmaktadır. Usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oybirliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Birgül YİĞİT'in, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı M. BAYHAN ile Danıştay Savcısı M. Ali GÜMÜŞ'ün davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, davacının da üyesi bulunduğu M.Sulama Birliği Başkanlığı'nın 18.09.2012 günü yapılan toplantısında alınan başkanlık seçimine ilişkin kararın, 6172 sayılı yasada belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde alınmaması nedeni ile hukuka aykırı olduğu gerekçesi ile; M.Sulama Birliği Başkanlık Seçimine ilişkin kararın iptaline karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

Dosya kapsamında yapılan inceleme neticesinde; 18.09.2012 günü yapılan seçimden sonra davacı tarafından Adana Valiliği'ne bila tarihli dilekçe ile müracaat edildiği ve seçim sırasında 6172 sayılı yasanın 7. Maddesi gereğince seçimin gizli oy ile yapılması prensibine aykırı hareket edildiğinden 6172 sayılı yasanın 18. maddesi gereğince seçimin incelenmesinin, usulsüzlüğün tespiti ile yeniden seçim yapılmasının talep edildiği, Adana Valiliği'nin 10.10.2012 gün ve B054VLK4010700/252-01/1680 sayılı yazısı ile Birliğin 2011 ve 2012 yılı mali ve idari denetimlerinin yaptırıldığı şeklinde cevap verildiği, bunun üzerine davacı tarafından Adana 2. İdare Mahkemesi'ne dava açıldığı, davalı vekili tarafından mahkemeye yapılan görev itirazının mahkemece reddedildiği ve gerekçe olarak da dava konusu iptali istenen işlemin, Adana Valiliği'nin 10.10.2012 gün ve B054VLK4010700/252-01/1680 sayılı red kararı olduğu, bu kararın iptali istemi ile açılan davada idari yargının görevli olduğunu belirttiği anlaşılmaktadır.

08.03.2011 gün ve 6172 sayılı Sulama Birlikleri Kanunu'nun 1. Maddesinde; "1) Bu Kanunun amacı; ülkenin su varlık ve kaynaklarının rasyonel kullanımı maksadıyla umumi sulardan faydalanmak üzere Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından inşa edilmiş veya halen inşa edilmekte olan ya da inşa edilmesi planlanan sulama tesislerini gayelerine uygun şekilde kullanmak, işletmek, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün onayını almak suretiyle işlettirmek, bu tesislerin bakım, onarım ve yönetim

sorumluluğunu yürütmek, tesisi geliştirmeye yönelik yeni projeler yapmak, yaptırmak veya tesisi yenilemekle görevli sulama birliklerinin kuruluşu, organlar ile görev ve Yetki lerini düzenlemektir. /(2) Sulama birlikleri kamu tüzel kişiliğine sahip olup, bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde özel hukuk hükümlerine tabidir. " şeklindeki düzenleme ile sulama birliklerinin kamu tüzel kişiliğine sahip olduklarının açıkça düzenlendiği görülmektedir.

08.03.2011 gün ve 6172 sayılı Sulama Birlikleri Kanunu'nun 9. Maddesinde; "Başkan, birlik meclisinin üyeleri arasından birlik meclisi tarafından seçilir."ve yine aynı kanunun 6. Maddesinde "Birlik meclisinde kararlar, toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile alınır." denilmek sureti ile Başkanlık seçiminde izlenecek usul düzenlenmiştir.

08.03.2011 gün ve 6172 sayılı Sulama Birlikleri Kanunu'nun 6.maddesinin 14. Fıkrasında; "Birlik üyeleri, birlik meclisi kararının kanun, birlik ana statüsü ve sunulan hizmetin gereklerine aykırı olduğu iddiasıyla, toplantıyı takip eden otuz gün içinde birlik merkezinin bulunduğu yerdeki mahkemeye başvurabilir." denilmek sureti ile birlik meclisi kararına karşı başvuru süresi ve yeri düzenlenmiştir.

Tüm bu düzenlemeler ışığında dava dosyası incelendiğinde; davacının temeldeki isteminin, 18.09.2012 günü yapılan M.Sulama Birliği Meclisi toplantısında alınan başkanlık seçimine ilişkin kararın iptaline ilişkin olduğu; M.Sulama Birliği'nin, 6172 sayılı Kanunun 1. Maddesi gereğince kamu tüzel kişisi statüsünde olduğu ve 6172 sayılı Kanun'da hüküm bulunmayan hallerde özel hukuk hükümlerine tabi olduğu; yine aynı kanunun 6.maddesinin 14. fıkrasındaki düzenleme ile, Sulama Birliği Meclisi kararının iptali istemini değerlendirme görevinin Sulama Birliği Merkezinin bulunduğu yer mahkemelerine verildiği anlaşılmaktadır.

Her ne kadar; 6172 sayılı Yasanın 6.maddesinin 14.fıkrasındaki bahsi geçen "mahkeme"den kastın adli yargı mahkemeleri mi yoksa idari yargı mahkemeleri mi olduğu açık bir şekilde belirtilmemiş ise de; 6172 sayılı yasanın 1. Maddesi'nde, 6172 sayılı Yasa'da hüküm bulunmayan hallerde Sulama Birliklerinin, özel hukuk hükümlerine tabi olacağının öngörülmesi ve Sulama Birliği Meclisi Kararlarının iptaline ilişkin usul ve esasların 6172 sayılı Kanun'da ayrıca ve açıkça düzenlenmemiş olması hususları dikkate alındığında; burada bahsi geçen mahkemeden kastın, adli yargı mahkemeleri olduğu sonucuna ulaşılmaktadır.

Ayrıca ; Adana 2. İdare Mahkemesi'nce davalı vekilinin görev itirazın reddine gerekçe olarak; dava konusu iptali istenen işlemin, Adana Valiliği'nin 10.10.2012 gün ve B054VLK4010700/252-01/1680 sayılı red kararı olduğu belirtilmiş ise de; davacının dava dilekçesinin talep kısmı net olmamakla birlikte, dilekçe içeriğinden temelde iptalini istediği kararın, M.Sulama Birliği'nin 18.09.2012 günlü kararı olduğu anlaşılmış; bu nedenle Adana 2. İdare Mahkemesi'nin görev itirazının reddine ilişkin gerekçesi yerinde görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın başvurusunun kabulü ile davalı M.Sulama Birliği vekilinin görev itirazının Adana 2. İdare Mahkemesi'nce reddine ilişkin kararın kaldırılması gerekmiştir.

SONUÇ : Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile davalı M.Sulama Birliği vekilinin GÖREV İTİRAZININ REDDİNE ilişkin Adana 2.İdare Mahkemesi'nin 14.03.2013 gün ve E:2012/1646 sayılı KARARININ KALDIRILMASINA, 30.9.2013 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.